

MŰHELY

Littasi Gyula

Köszöntő a Berde-serleggel¹

„Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarát.” (Lk 2,14)

Főtisztelendő Püspök úr, tisztelt főtanácsi tagok, kedves vendégeink!

Ez alkalommal én kaptam a felkérést, hogy pohárköszöntőt mondjak a Berde-serleggel.

Kedves, szép szokás, hogy minden év főtanácsi ülésének alkalmával kegyeltes érzésektől fűtött beszédekben idézik fennkölt szellemét.

Nagyon sokszor elhangzott, hogy mikor született, hol tanult, milyen volt gyerekkora, milyen tevékenységet fejtett ki élete során, hogyan élt, és mit hagyott ránk. Vajon tudok-e újat mondani?

De ki is vagyok én, hogy őt méltassam?

Amikor gondnokká választottak, talán egyetemes egyházunk legfiatalabb gondnoka voltam, és azóta már 24 év telt el. Fiatalságomat templomunk építésének szenteltem. Nem érdekeltek az anyagiak, sem a karrier. Kőbe véstem, nem a nevemet, hanem a sáncot: a villanyvezetéshez. A teljes villanszerelést egyedül végeztem el az egész templom-együttesünkön. Több mint 10 évig részt vettem a templomépítés munkálataiban. Pénzt nem hagytam egyházamra, azonban templom-együttesünk értékének közel 20%-a nekem, valamint feleségemnek köszönhető, és mindezt osztrák barátainkkal közösen valósítottuk meg. Hosszú évek során, mint főtanácsi és zsinati tag, egyházam érdekeit tartottam szem előtt.

¹ Elhangzott december 5-én a főtanácsi ebéden. Littasi Gyula a Székelyudvarhelyi 2. számú Unitárius Egyházközség gondnoka.

Ne értsen félre senki sem, nem dicsekvésnek szántam a magamról elmondottakat, csupán, hogy mindenki olyannak ismerjen meg, amilyen vagyok.

Ezek után mit is mondhatok: ki vagyok én?

Talán egy morzsa a „kis cipóból”.

És ki ő? Ki Berde Mózes?

Egy igazi ember, akit egyszerűsége, céltudatos kitartása, szeretete, áldozatkészsége, kitartó küzdelme, népe és nemzete szeretete, elkötelezettsége, egyház-szeretete és takarékosága jellemez.

Így vall magáról:

„Egész életemben, úgyszólván gyermekségem óta, egy szent célért küzdöttem, sokszor gúny és nevetség tárgya voltam, rongyosan jártam, magamtól minden élvezetet megvontam, csak hogy az élembe tűzött nagy célt megközelítsem; meg akartam mutatni, hogy szegény legény is hasznára lehet a társadalomnak, az emberiségnek, nemzetének erős akarattal.”

Tóth Árpád költő segítségével folytatnám gondolatomat: „Egy életcél követni nemes gondolat, / S mi kell hozzá; Csupán akarat, / Mely minden ifjú szívében él, / Küzdeni bátran egy új életért.”

Berde Mózes egy igazi keresztény volt, aki Jézus tanításait követte:

„Ti azért legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.” (Mt 5,48)

„Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztjét, és kövessen engem!” (Mt 16,24b)

„Ne vigyetek magatokkal se aranyat, se ezüstöt, se rézpénzt az övetekben, se tarisznyát az útra, se két felsőruhát, se sarut, se botot...” (Mt 10,9–10b)

A régiek úgy emlékeztek rá, mint a mindenki által lesajnált, kigúnyolt, fakó, kopott ruhában járó zsugori vénemberre. Mára azonban alakja megváltozott: megnőtt!!! Egészen a halhatatlanságig emelkedett egyszerű kopottas alakja. Bertartotta az ige szavát: „Mert ahol a ti kincsetek van, ott lesz a ti szívetek is.” (Lk 12,34)

Végrendeletében csaknem egymillió forintot hagyott egyházának egyházi és iskolai célokra. Ebből kiténik az egyháza, népe iránti szeretete. Igaz, hogy az egyházunkra hagyott „értéket” meghagyással tette. Meghagyásaiból néhányat említenék:

- nagy pontossággal határozza meg a búza mennyiséget, amelyből cipót kell sütni minden „jó érzésű, igazán szegény, jó tanuló, a törvényeket tisztelő, unitárius tanuló részére”. Innen ered a Berde-cipó elnevezés;
- a tőkepénzek és papírok „nagy óvatossággal kezeltessenek”;
- a vagyona „célszerűen jól kamatoztassék”.

Véleményem szerint a ránk hagyott igazi kincs az ő példaképe és erényei: céltudatos kitartó munkája, áldozatkészsége, szerénysége, takarékosága, egyházunk iránti szeretete. Ezen erények kell képezzék egyházunk alapját, ami által egyházunk megmaradhat, megerősödhet és azon az úton haladhat előre, melyet ő is elképzelt.

Arany János szavait idézem:

„Nem hal meg az, ki milliókra költi / Dús élte kincsét, ámbár napja múl; / Hanem lerázván, ami benne földi, / Egy éltető eszmévé finomul, / Mely fennmarad s nőttön nő tiszta fénye, / Amint időben, térben távozik; / Melyhez tekint fel az utód erénye: / Óhajt, remél, hisz és imádkozik.”

Hogy mi is az emlékezés? Shakespeare-t idézem:

„Az emlékezéshez nem emlék, hanem szeretet kell, / S akit szeretünk, azt nem feledjük el.”

„Hol hit, ott szeretet, / Hol szeretet, ott béke, / Hol béke, ott áldás, / Hol áldás, ott Isten / Hol Isten, ott szükség nincsen. Ámen!”

Kedves, szép szokás, hogy évente a főtanácsi ülés alkalmával kegyeletes érzésektől fűtött beszédekben idézik fennkölt szellemét, de ne csak évenként emlékezzünk Berde Mózesre, hanem példaképe, szelleme és meghagyásai hassák át minden egyes napunk.

Nagy Z. László soraival zárom mai elmélkedésemet: „Nehéz volt a szavakkal játszani, / Nehéz volt olyat mondani, / Ami kell, ami szép, s amit szabad, / Valamit, ami örökre megmarad benned, / S talán bennem is.”